

СОГЛАШЕНИЕ МЕЖДУ ПРАВИТЕЛЬСТВАМИ КАЗАХСТАНА И ТУРЦИИ О МЕЖДУНАРОДНЫХ КОМБИНИРОВАННЫХ ПЕРЕВОЗКАХ ГРУЗОВ ПРЕДУСМАТРИВАЕТ РЕГУЛЯРНЫЕ ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНО-ПАРОМНЫЕ ОПЕРАЦИИ НА КАСПИЙСКОМ МОРЕ, ПРЕДОСТАВЛЕНИЕ СООТВЕТСТВУЮЩИХ СВЯЗЕЙ И ТРАНЗИТНЫХ УСЛУГ НА ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНЫХ ЛИНИЯХ ДЛЯ МЕЖДУНАРОДНЫХ КОНТЕЙНЕРНЫХ БЛОК-ПОЕЗДОВ, А ТАКЖЕ ОПРЕДЕЛЯЕТ УСЛОВИЯ ПЕРЕВОЗКИ ГРУЗОВ МЕЖДУ ДВУМЯ СТРАНАМИ С УЧЕТОМ ПРАВИЛ ТАМОЖЕННОГО ОФОРМЛЕНИЯ.

Сатжан АБЛАЛИЕВ,
вице-министр транспорта РК

№36 (2966)
26/04/2024

ҚАЗАҚСТАН ТЕМІРЖОЛШЫСЫ

РЕСПУБЛИКАНСКАЯ ТРАНСПОРТНО-ЛОГИСТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА
ИЗДАЕТСЯ С 12 МАЯ 1931 ГОДА

ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНИК КАЗАХСТАНА

ҚТЖ: ҚОҒАМДЫҚ ТЫҢДАУ ӨТТІ

«ҚТЖ» ҰК» АҚ-да заңнамаға сәйкес табиғи монополиялар саласында магистральдық теміржол желісінің, кірме жолдардың және электр энергиясын берудің реттеліп көрсетілетін қызметтеріне қатысты Компанияның 2023 жылғы қызметінің қорытындылары мен 2024 жылға арналған міндеттері бойынша қоғамдық тыңдау өтті.

Сұлугүл БАКЕСОВА,
Астана

Сәрсенбі 24 сәуір күні онлайн және офлайн форматта өткен жынына ҚР Ұлттық экономика министрлігі Табиғи монополияларды реттеу комитетінің өкілдері мен қызмет тұтынушылары қатысты. Қоғамдық тыңдауға төрағалық еткен компанияның қаржы жөніндегі басқарушы директоры Даир Кешеров, «ҚТЖ» ҰК» АҚ өз қызметінің тиімділігін арттыру және жақсарту мақсатында қызметтерді тұтынушылармен қарым-қатынаста ашық саясат жүргізетінін атап өтті.

Бұдан кейін «ҚТЖ» ҰК» АҚ – «Магистральдық желі дирекциясы» филиалы директорының қаржы және экономика жөніндегі орынбасары Александр Кирович сөз алады. Ол баяндамасында субъект туралы жалпы ақпаратты ұсына отырып, магистральдық теміржол

желісінің қызметтерін көрсету саласындағы жұмыс көрсеткіштері, көрсетілген қызметтердің көлемі мен сапасын орындау, инвестициялық бағдарламаны іске асыру, негізгі қаржылық-экономикалық көрсеткіштерге қол жеткізу және қызметті дамыту перспективалары, тарифтік сметаны баппен орындауы, сондай-ақ қызметтерді тұтынушылармен жүргізіліп жатқан жұмыстар туралы мәлімдеді.

Оның айтуынша, магистральдық теміржол желісінің реттелетін қызметтеріндегі жүк айналымы (экспорт, импорт, ішкі қатынас) 209 834 млн тонна-километрді құраған.

«Магистральдық теміржол желісінің реттеліп көрсетілетін қызметтерінен түскен кірістер 474 млрд теңге деңгейіне жетіп жығылды.

Ал 2023 жылы магистральдық теміржол желісінің реттеліп көрсетілетін қызметтері бойынша ин-

вестициялардың жалпы көлемі 130 млрд теңгені құрады.

«Компания тарапынан ауқымды жұмыстар атқарылып, күрделі жөндеуді қажет ететін жол километрлерінің көлемін азайтудың оң динамикасына қол жеткізілді. Алайда, оны одан әрі төмендету бойынша одан да үлкен жұмыс күтіп тұр. ҚР Президентінің «Әділетті Қазақстан: бәріміз және әрқайсымыз үшін. Қазір және әрдайым» сайлауалды бағдарламасын іске асыру жөніндегі іс-қимыл жоспары бекітілді. ҚР Президентінің 2022 жылғы 26 қарашадағы №2 Жарлығымен (51-тармақ) бекітілген бұл іс-қимыл жоспарында жөндеуді талап ететін жолдың километрлерін 2029 жылға дейін жыл сайынғы өсім деңгейіне дейін жеткізу қарастырылған. Осыған орай инфрақұрылымның «тар» жерлерін жою жөніндегі бағдарлама әзірленді. Бүгінде Достық-Мойынты

учаскесінде екінші жол салу бойынша ірі инфрақұрылымдық жоба іске асырылуда. Жаңа темір жол желілері: Бақты-Аягөз, Дарбаза-Мақтаарал, Алматы торабының айналасындағы айналма теміржол желісінің құрылысы басталды. Магистральдық желі дирекциясы бойынша әлеуметтік-тұрмыстық жағдайларды жақсарту және еңбекті ұйымдастыру деңгейін арттыру жөніндегі бағдарлама әзірленіп, іске асырыла бастады», – деп атап өтті Александр Кирович.

Кірме жолдарға реттеліп көрсетілетін қызметтерді ұсыну, электр энергиясын беру бойынша Магистральдық желі дирекциясының экономика жөніндегі атқарушы директоры Ерлан Қизатов баяндады. Негіздемелері толық көрсетілген есептеме www.railways.kz сайтының «Инфрақұрылым» бөлімінде орналастырылған. Суретті түсірген Александр ЖАБЧУК

ЖОСПАРЛАП АЛҒАН ЖӨН

Алдымыз жаз. Демалыс және саяхат маусымы басталады. Осыған орай Ұлттық тасымалдаушы жолдаушыларға сапарларын алдын ала жоспарлап, теміржол билеттерін уақытты сатып алуы ұсынды.

Теміржол билеттері пойызды жөнелтуге дейін 45 күн бұрын, ал қала маңындағы пойыздарға 10 тәулік бұрын сатыла бастайды. Жолдаушылар комиссиясыз билеттерді ilet.railways.kz сайтында немесе теміржол вокзалдарында орналасқан «Жолдаушылар тасымалы» АҚ билет кассаларында сатып ала алады.

Жолдаушылар ыңғайлы болу үшін ilet.railways.kz сайтындағы жеке кабинетте және билет кассаларында «Күту парағы» қызметі қолжетімді. Бұл қызмет арқылы жолдаушылар билетке кезекке тұрып, бос орын болған жағдайда билетті сатып ала алады. Билеттерге кезекке 7 күннен ерте емес және де пойыз жөнелтілгенге дейін 2 сағаттан кешіктірмей тұруға болады. Бос орындар пайда болған кезде жолдаушының жеке кабинетіне орындарды сатып алу қажеттілігі туралы ақпарат жіберіліп, SMS хабарлама келеді.

Жолдаушылар пойыздары бойынша анықтамалық ақпаратты «1433» тегін нөмірі арқылы, сондай-ақ «Жолдаушылар тасымалы» АҚ [@jolaushylar_tasymaly](https://www.instagram.com/jolaushylar_tasymaly) ресми Instagram-аккаунтында алуға болады.

Ұлан ОРАЗ

ПРОКАЧАЛИ КОМПЕТЕНЦИИ И ЗНАНИЯ

Преподаватели отраслевых вузов и колледжей прошли повышение квалификации в Центре оценки и развития персонала железнодорожного транспорта в Астане.

В обучении участвовал 21 преподаватель из 10 профильных учебных заведений городов Алматы, Караганды, Костаная, Астаны, Ақтобе и Жезказгана.

Помимо теоретических занятий курс «Автоматика, телемеханика и связь на железнодорожном транспорте» был насыщен практическими мероприятиями, направленными на развитие профессиональных навыков и компетенций преподавателей.

Важной составляющей курса стали тренинги по развитию личностно-деловых компетенций, проведенные силами внутренних тренеров ҚТЖ. Участники получили возможность совершенствовать навыки по оптимизации процессов, устранению потерь и повышению эффективности работы, управлению эмоциями и конструктивному разрешению конфликтных ситуаций.

Кроме того, участники обучения посетили столичный вокзальный комплекс, Региональный центр управления перевозками «Северный», горочный комплекс станции и АО «Локомотив құрастыру зауыты», где ознакомились с современными технологиями производства, организацией рабочего процесса и требованиями, предъявляемыми к специалистам.

Айлин БАУРЖАН

НАРАСТИТЬ ПЕРЕВОЗКИ НЕФТИ

До 7 миллионов тонн в год планирует увеличить объем транспортировки нефти из порта Актау Министерство энергетики Казахстана.

В ведомстве сообщают о планах нарастить перевозки нефти по Каспию и построить транскаспийский нефтепровод. Для этого потребуются приобрести еще 10 нефтегазопроводов длиной по 12 тысяч тонн каждый.

Кроме того, рассматривается возможность прокладки двух нефтепроводов – по дну Каспия и от Атырау до порта Курык.

В прошлом году перевалка казахстанской нефти на экспорт из порта Актау увеличилась в три раза по сравнению с предыдущим годом – до 3,37 миллиона тонн. За январь – март в порту перевалено более 920 тысяч тонн нефти и нефтепродуктов.

Эксперты ЕБРР прогнозируют пятикратное увеличение объемов грузоперевозок через порт Актау в среднесрочной перспективе в рамках развития ТМТМ.

Махаббат НЕГЕМБАЕВА

Заседание

ЗАДАЧИ БУДУТ ВЫПОЛНЕННЫ

Более пяти миллиардов тонн грузов перевезли поезда по территориям стран – участниц Организации сотрудничества железных дорог (ОСЖД) в прошлом году. В планах на 2024-й – нарастить этот показатель.

Любовь РОББА,
Астана

Об этом сообщила председатель Комиссии по грузовым перевозкам ОСЖД Зубайда Аспаева на XXXVIII заседании Конференции генеральных директоров (ответственных представителей) железных дорог ОСЖД в Апшабаде (Туркменистан).

Объем перевозок контейнерными поездами по маршруту Китай – Европа в минувшем году вырос на 18% к уровню 2022 года.

– В 2023 году отправлено более 17,5 тысячи контейнерных поездов в сообщении Китай – Европа, что на 6% выше уровня 2022 года, перевезено 1,9 миллиона контейнеров ДФЭ. Рост – на 18%, – отметила она. – Международные контейнерные перевозки в составе маршрутных поездов начались в сообщении Китай и страны

Европы в 2011 году, став важным звеном в торгово-экономическом сотрудничестве Евразии.

К настоящему моменту рейсы контейнерных поездов в направлении Китай – Европа и Китай – Центральная Азия уже соединили более 100 городов в 11 странах Азии, а также 217 городов в 25 странах Европы, перевезя более 55 тысяч видов товаров, 53 различные категории, включая автомобили, автокомплекты, электронику, одежду, аксессуары, продукцию легкой и текстильной промышленности, товары народного потребления, зерно, древесину и другие.

В целом по сети железнодорожных линий стран – участниц ОСЖД протяженностью более 293 тысяч километров в 2023 году перевезено 5,3 миллиарда тонн грузов.

Участники заседания в Апшабаде также рассмотрели взаиморасчеты и механизм

погашения задолженностей между железнодорожными дорогами, работу временной рабочей группы по вопросам профессионального обучения в области железнодорожных перевозок.

Что касается деятельности Комиссии ОСЖД по грузовым перевозкам, принято решение утвердить и ввести в действие с 1 июня 2024 года изменения и дополнения в Гармонизированную номенклатуру грузов и утвердить и ввести в действие с 15 мая 2024 года изменения в Памятку ОСЖД О 405 «Регламент по созданию и сопровождению Перечня грузовых станций железных дорог ОСЖД».

По итогам встречи также утверждены очередные издания памяток обязательного-рекомендательного характера: О 920-14, О+Р 943 и О+Р 944, предыдущие их издания при этом будут аннулированы.

Стоит отметить, что ОСЖД была основана в 1956 году и сегодня включает целый ряд стран, которые выступают в качестве важных участников транспортно-логистического рынка Евразии. Организация занимается согласованием национальных стратегий в области железнодорожных перевозок, решением юридических вопросов и широкого перечня проблем, связанных с железнодорожным транспортом.

145 ЛОКОМОТИВ ҚҰРАСТЫРЫЛАДЫ

Көлік министрлігінің Теміржол және су көлігі комитеті төрағасының орынбасары Нұржан Келбұғанов осы аптада «Локомотив құрастыру зауыты» АҚ және «Электровоз құрастыру процесстерімен танысты.

Ислам ТАЛҒАТ,
Астана

Биыл ЛҚЗ 101 бірлік локомотивті құрастырып шығарады деп күтілуде. Оның ішінде 57 жүк, 26 жолаушы және 18 маневрлік тепловоз болмақ.

Бұл зауыт бүгінде 850-ден астам адамды жұмыспен қамтамасыз етіп отыр. Зауыт қызметкерлерінің көпшілігі АҚШ-тағы кәсіпорындарда білім алған. ЛҚЗ құрылған кезден бастап бүгінгі күнге дейін айтарлықтай оқшаулауға қол жеткізіп, ҚТЖ үшін, сондай-ақ экспортқа 570-тен астам

локомотив шығарды. Зауытта тепловозды құрастырып шығарудың толық циклді ұйымдастырылған, тепловоздарды пайдалануға дайындық 95%-дан төмен емес.

Ал «Электровоз құрастыру зауыты» ЖШС биыл 44 бірлік электровоз құрастырып шығаруды жоспарлап отыр. Бірінші тоқсанда кестеге сай 9 электровоз жеткізілді.

Электровоз құрастыру зауытының жыл сайынғы қуаты КЗ8А және КЗ4АТ электровоздарының 100 секциясын, 100 трансформаторды және тарту жүіесінің 620 бірліктен астам түрлендіргіштерін

өндіруді құрайды. Электровоз корпусын, құрастырмалы арбаларды, тартқыш трансформаторларды, тартқыш түрлендіргіштерді, төмен вольтты және жоғары вольтты кабель өнімдерін өндіру сияқты ірі тораптар локализацияланған. Зауытта мыңнан астам қызметкер бар. «ЭҚК» тарапынан ҚР теміржол желілерінде пайдаланылатын 185 электровоз шығарылды және 40 бірлік экспортталды.

Локомотив паркін жаңарту теміржол саласын дамыту стратегиясымен астарласып жатыр және тасымалдауға қажеттілікті толық көлемде қамтамасыз етеді.

Марат ОҒАЛОВ,

Қызылорда жол дирекциясының бастығы

БАҒЫТТАМА БҮРМАЛАРЫН АУЫСТЫРУ – ЖОСПАРЛЫ ЖҰМЫС. СОНДЫҚТАН ОҒАН АЛДЫН АЛА ДАЙЫНДАЛЫП, ТОЛАСКЕЗ УАҚЫТЫН ҚОЗҒАЛЫСШЫЛАРМЕН КЕЛІСІП КІРІСЕМІЗ. ҚАРА-ИРИМ БЕКЕТІНДЕ №1 ЖӘНЕ ТЕРЕҒӨЗЕК СТАНЦИЯСЫНДА 8-БАҒЫТТАМАЛЫ БҮРМАНЫ АУЫСТЫРУ ЖҰМЫСЫ ҚАЛ-ПЫНА КЕЛТІРУ Пойыздың дағы ӘРІПТЕСТЕРІМІЗБЕН БІРГЕ БЕЛГІЛЕНГЕН УАҚЫТ ІШІНДЕ СӨТТІ АЯҚТАЛДЫ. БҮЛ ӨЗ КЕЗЕГІНДЕ ТЕЛІМДЕ ҚОЗҒАЛЫС ҚАУІПСІЗДІГІ МЕН СЕНІМДІЛІГІН АРТТЫРУҒА СЕП БОЛМАҚ

ЦИФРЫ ГОВОРЯТ:

СУТОЧНАЯ ПЕРЕДАЧА ГРУЗОВ В ЭКСПОРТНО-ИМПОРТНОМ СООБЩЕНИИ МЕЖДУ КАЗАХСТАНОМ И КИТАЕМ СОСТАВИЛА СВЫШЕ

59,7 тыс. тонн

СВЫШЕ

10 тыс. тонн

ГУМАНИТАРНОЙ ПОМОЩИ ДОСТАВЛЕНО ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНЫМ ТРАНСПОРТОМ В ПОСТРАДАВШИЕ РЕГИОНЫ

ЗА ПЕРВЫЙ КВАРТАЛ 2024 ГОДА ЛОКОМОТИВНЫМИ БРИГАДАМИ ТЧЗ-28 ПРИМЕНЕНО

140

ЭКСТРЕННЫХ ТОРМОЖЕНИЙ

ҚАУІПТІҢ БЕТІ ҚАЙТТЫ

Райхан РАХМЕТОВА,
Астана

Ақкөл станциясында ЭО ғимаратының астына су жиналып, бірінші қабатқа дейін көтерілген. Станция басшылығы мен басқа да құзырлы мекемелер суды сорғызып, қауіпті жойды.

Станция бастығы Нұрбол Назаровтың айтуынша, электрлік қосын қасына өрт сөндіру пойызы жеткізіліп, 4 мотопомпа күшімен су сорылып, айналасына 200 қап құммен бөгет қойылған.

– Қыста жауған қалың қар ғимарат түбіне жиналып еріген де, асты суға толған. Үш күн ішінде станция теміржолшылары, жолшылар, белгі беру-байланыс қызметкерлері, Ақкөл әкімдігі мен төтенше жағдай бөлімі мамандары бірігіп, ғимаратты судан тазарттық. Станция қызметкерлері су тасқыны қауіпін уақытты алып алу және жою, сондай-ақ пойыздардың үздіксіз және қауіпсіз қозғалысын қамтамасыз ету мақсатында темір жолдарды су тасқыны кезеңіне дайындау бойынша жұмыстарды ұдайы жүргізуде. «ҚТЖ» ҰК» АҚ басшылығының бұйрығымен жолдар мен жол бойындағы теміржол нысандарын қорғау бойынша арнайы іс-шаралар кешені енгізілді, – дейді станция бастығы. Қазіргі уақытта көпірлер, құбырлар мен дренаждық құдықтарды тазарту, сондай-ақ су бұрғыш арықтарды, науалар мен қиықтарды ашу бойынша жұмыстар жүргізілуде. Мамандар су қоймалары мен агротехникалық бөгеттердің жай-күйін тексеріп, теміржол бойынша облыстық бөлімшелермен өзара іс-қимыл алгоритмдері пысықталды.

Суретті түсірген автор

ОЗЫҚ ТЕХНОЛОГИЯ ТИІМДІЛІГІ

Нұрлыбек ДОСЫБАЙ,
Шымкент

Арыс белгі беру және байланыс дистанциясының диспетчерлік орталығын мекеменің «жүрегі» десек болады. Жүздеген шақырымға созылып жатқан темір жолдағы қозғалысты алақандағыдай көрсетіп, бақыланып-басқарылатын орталықтың жұмысы өте жауапты.

Қазіргі кезде 300-ге жуық адам еңбек ететін дистанция өздеріне тиесілі учаске бойынша 583 бағыттағыш бұрманы күтіп-баптап, құрылғылардың қалыпты қызмет көрсетуін қамтамасыз етіп келеді. Сондай-ақ 1 037 бағдарламалық белгі беру құралының күйін мұқият бақылауда ұстайды.

Бүгінде өңірдегі пойыз қозғалысын реттеу қызметі микропроцессорлы диспетчерлік орталық жүйесінің (МП АСДЦ) озық технологияларының көмегімен іске асырылады. Бұл орталықтандалып отырған цифрлық жүйенің тиімділігі сол – егер учаскеде белгі байқалмай немесе бағыттағыш бұрма қажет тұсқа аумақ қалған жағдай болса, ол туралы ақпарат диспетчерлік орталықтағы экраннан сол мезетте-ақ көрінеді. 2020 жылдан бері жүздеген шақырымға созылған темір жолдағы белгі беру құралдарының қызметі осылайша қадағаланып келеді. Бір ауысымда 4 диспетчер отырады. Оның бірі пульте отырса, екіншісі сарапшы ретінде әрі ауысым жасауға дайын жағдайда жұмысты жалғастырады әрі шұғыл шешім қабылдап, кез келген оқиықты әп-сәтте түзеуге әрекеттенеді.

– Егерде бір жерде бағыттағыш бұрма тиісті жаққа аумақ немесе сигнал ашыпмай қалғаны туралы ақпарат түссе, дереу учаскеге жауапты маманға хабар береміз. Ал жұмыстан тыс уақытта осындай оқиық орын алса, арнайы нұсқаулық өткізу арқылы өзге жұмысшыларды іске жұмылдырамыз, – дейді 30 жылдық тәжірибесі бар байланыс диспетчері Нұрғали Насруллаев.

– МП АСДЦ – микропроцессорлы диспетчерлік орталық жүйесінің тиімділігін көріп отырмыз. Жалпы, озық технологияның аты – озық технология. Соның арқасында телімдер мен жолдардың бос немесе бос еместігін, пойыздың жүріп келе жатқаны немесе тоқтап тұрғаны секілді мың сан шаруаны алақандағыдай айқын бақылап отыруға мүмкіндік бар, – дейді дистанцияның аға диспетчері Мағжан Оразәліұлы.

Суретті түсірген автор

28 сәуір – Дүниежүзілік еңбек қорғау күні

АПТАЛЫҚ ӨТІП ЖАТЫР

«ҚТЖ» ҰК» АҚ – «Жамбыл магистральдық желі бөлімшесі» филиалында еңбекті қорғау апталығы өтіп жатыр. Кәсіптік оқыту семинары, экологиялық акция, қайырымдылық сынды бірнеше іс-шараны қамтыған апталық 28 сәуір – Дүниежүзілік еңбекті қорғау күніне орай ұйымдастырылып отыр.

Ардақ ҰСЕЙІНОВА,
Жамбыл

Магистральдық желі бөлімшесіне қарасты мекемелердің еңбек қорғауға жауапты мамандары мен жетекші инженерлер қатысқан семинар өтіп, өндірісте қаза болғандарды бір минуттық үнсіздікпен еске алды.

Бөлімшенің бас инженері Дастан Садықов еңбек қауіпсіздігіне әсер ететін факторларға кеңінен тоқталып, тақырыптық баяндама жасады. Туындайтын қауіп-қатерлерге мысал келтіріп, кәсіби тәуекелдер туралы таратып айтты. Бас инженердің мәліметінше, магистральдық желі бөлімшесі бойынша 2022-2023 жылдардан бастап және 2024 жылдың 3 айында жарақат алу жағдайлары тіркелмеген.

– 2019-2023 жылдар аралығында Жамбыл магистральдық желі бөлімшесінің кәсіпорындарында 6 өндірістік жарақатқа жол берілді. Жол шаруашылығында – 4, байланыс және энергиямен жабдықтау шаруашылығы бойынша 2 жарақаттану жағдайы орын алды. 5 жыл ішінде жол берілген травматикалық жағдайлардың мән-жайлары мен себептеріне

жасалған талдау көрсеткендей, 40 жастан асқан және 6 жылдан астам жұмыс өтілі бар зардап шеккен қызметкерлердің жарақат алуына қарапайым қауіпсіздік талаптарын сақтамауы себеп болған, – дейді Дастан Ербайұлы.

Семинарда Жамбыл магистральдық желі бөлімшесінің еңбек қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік және экология секторының бөлім басшысы Көбейсін Әбжамин «Климаттың өзгеруінің еңбек қауіпсіздігіне және еңбек гигиенасына, денсаулыққа әсері» тақырыбында мазмұнды баяндама жасады.

Сондай-ақ Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік және экология қызметінің жетекші инженері Ж. Есіркепов, Жамбыл жол дис-

танциясының еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау қызметінің жетекші инженері Т.Сыздықов, Шу сигнализация және байланыс дистанциясының жетекші инженері Д.Адалбеков, Шу электрмен жабдықтау дистанциясының

жетекші инженері Ж.Шәлімбаева сөз алып, өндірістік жағдайда туындайтын қауіп-қатерлерге тоқталды.

Семинарға қатысушылар арасында түрлі зияткерлік ойындар, конкурстар, брэйн-рингтер өткізілді. Олар ситуациялық жағдайда қандай шешімдер қабылданатынын, шұғыл әрекеттер жасалатынын көрсетті.

Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік және экология қызметінің мамандары семинардан кейін экологиялық акцияға қатысып, Жамбыл сигнализация және байланыс дистанциясының аумағына 30 ағаш көшетін екті. Осылай теміржолшылар үшін экологиялық таза аймақ құру және микроклиматты жағдайды жақсартуға атсалысты.

– 20-27 сәуір аралығын қамтыған апталық аясында салауатты өмір салтын насихаттап, қауіпсіз еңбек жағдайларын қамтамасыз ету бағытында нәтижелі еңбек етіп жүрген желілік кәсіпорын қызметкерлері, еңбекті қорғау және экология мамандары ақшалай сыйақымен марапатталды. Үздіктерді анықтау үшін конкурс ұйымдастырылып, онда жазатайым оқиғалардың алдын алу бағытында атқарылған жұмыстарға баса назар аударылды, – дейді Көбейсін Ақтанұлы.

Бөлімшеде 31 регрессивті, өндірістік жарақат алған қызметкер бар. Желілік кәсіпорындардың кәсіподақ ұйымы зардап шеккендердің отбасына барып, азық-түлік себептеріне қоса бір қап ұн, қант таратып, қаржылай көмек көрсетті.

Суреттерді түсірген автор

МОДУЛЬДЕР ИГІЛІГІН КӨРУДЕ

«ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның арнайы жобасымен жол бойында пайда болып жатқан модульдік үй-жайлар қыстың қытымыр аязы мен жаздың шіліңгір ыстығында түзде жүріп еңбек ететін теміржолшылар игілігіне қызмет етуде.

Қосұйым МҰҚАШЕВ,
Атырау

Әсіресе жолшы, пойыз құрастырушы, байланысшы, электрліктер мен электромеханиктер секілді ауа-райымен санаспай еңбек ететін мамандық иелеріне бір сәт дамыдайтын орын аса қажет. Оларға жұмыс учаскелерінде әлеуметтік-тұрмыстық жағдай жасаудың кешенді бағдарламасын бекітіп жүзеге асыра бастаған ұлттық компания жоспарына сай былтыр Атырау өңіріне жылыну пункттерін қайта жасақтау үшін бес тонналық 95 контейнер жеткізіліп, Атырау жол дистанциясына 50 дана, Құлсары жол дистанциясына 45 дана бөлінген болатын. Олар өңірдегі барлық станциялар мен разъездерге орналастырылып,

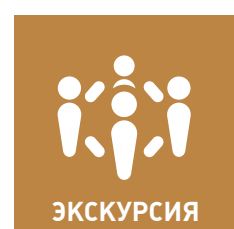
теміржолшылар игілігіне берілді. Сонымен қатар Атырау жол дистанциясына модульді үйлер жеткізіліп, олар Нарын, Махамбет, Қарабатан станцияларында және шағын бекеттерде орнатылды.

Бұл бағыттағы жұмыстар биыл да жалғасын тауып жатыр. Инвестициялық бюджетке сәйкес биыл тағы да 7 модульді үй келуге тиіс болса, соның төртеуі Атырауға жеткізілді. Атырау жол дистанциясының бас инженері Рафаэль Меңдешевтің айтуынша, олар жуырда Таскескен, Сазанқұрақ, 496 және 16-разъездерге орнатылды. 12,5x2,70 мөлшердегі кәдімгі шағын үйдің ішінде жатын бөлме, ас дайындайтын және ішетін, жуынатын бөлме, теледидар, тоңазытқыш, жазда салқындатқыш, қыста жылыту пештері де бар.

– Бұл контейнер типте 8 орындық үйлер осы жуырда орнатылып, жолшылар игілігіне берілді. Күндіз-түні далада жүретін, кейде қонып қалатын теміржолшылар үшін бұл үйлердің көмегі зор болып тұр. Ішінде барлық жағдайы бар. Ұялы байланыс та ұстап тұр. Мұндай еш уақытта болған емес. Сондықтан біздің жағдайымызды жасап жатқан компания басшылығына ризашылығымызды білдіреміз, – дейді №496 разъездің жол шебері Бекболат Кенжеев.

Суретті түсірген автор

ТЕМІРЖОЛ – ЖАС БУЫН КӨЗІМЕН

Семей ЖТ бөлімшесінде болашағын темір жолмен байланыстырғысы келетін жасөспірімдер үшін әрдайым есік ашық. Бөлімше басшылығы мен салалық кәсіподақ ұйымы мектеп оқушылары мен колледж студенттері үшін танымдық-тағылымдық бағыттағы іс-шараларды жиі ұйымдастырады.

Қуаныш ҚОЖАЕВ,
Семей

Айта кетер жайт, семейлік теміржолшылар осыдан біраз жыл бұрын қаладағы №8 балалар үйінің тәрбиеленушілерін қамқорлықтарына алған болатын. Әлі күнге демеушілік көрсетіп, көмек қолдарын созып отырады. Балалар үйінің жасөспірімдерін бірнеше рет бөлімшеге шақырып, теміржол әлеміне саяхат-сабақ та ұйымдастырды. Олар үшін ең қызықты орта – диспетчерлік орталық, кластан тыс Семей станциясындағы қозғалыс процесін бақылау. Бөлімшеге қарасты желі бойындағы пойыздардың қозғалыс реттілігі мен басқарылуын таблодан тамашалап, сұрақты жаудырған балалар арасында болашақта теміржолшы болсам дегендердің қатары артып, Дөңес паркіндегі вагондарды сұрыптау жұмысын алыстан бақылап, пойыз құрастырушылардың жауапты қызметі, вагондардан пойыз жасақтау жұмысын да

көзбен көріп, көңілге түйген жасөспірімдер үшін мұндай экскурсия сабақтары, сөз жоқ, олардың алдағы тағдырына, мамандық таңдауына зор ықпал ететіні анық.

Танымдық шара барысында жасөспірімдер теміржолдың әліппесімен танысумен қатар сала қызметінің күрделі және адам өміріне қауіптілігіне де қанықты. Ал экскурсияны ұйымдастырған теміржолшы жастар оларға бұл саланың жұмысын жан-жақты түсіндіріп беруге тырысады.

Темір жолға саяхат жасауға тек мектеп оқушылары ғана емес, жергілікті жоғары және арнаулы білім ордаларының студенттері де жиі келеді. Мәселен, Семей электротехникалық колледжі мен Шкәрім атындағы университет теміржолшылармен тығыз байланыста. Бүгінде Семей ЖТ бөлімшесінің базасында аталмыш оқу орындары шәкірттері үшін дуальды оқыту жолға қойылған. Соның аясында болашақ теміржолшылар үшін практикалық дәрістер жиі өткізіледі.

Бөлімшеге экскурсияға келетін студенттер өз мамандықтарына сай станция басындағы қозғалыс қауіпсіздігі, жүк тасымалы процесін жүргізу, электрмен қамту және байланыс саласына қатысты дәріс алады.

Мәселен, бөлімшенің логистика бөлімінің жүк диспетчері, оқытушы-практик Елена Гуржий арнайы тақырыптар аясында дәріс өткізуді дағдыға айналдырған.

– Маңыздысы сол, мұндай экскурсия кезінде жастар, мәселен

жүк тасымалы процесіне қатысушылар жұмысына қанығып, сезіне де алады. Табло жұмысымен іс жүзінде танысады. Оқу орнындағы тақырыптарды еске түсіріп, «үй тапсырмасын» да айтып береді. Куә болып жүргенімдей, жастардың ынтасы жоғары, дәрістерге қызығушылықпен қатысады, – дейді ол.

Теміржолшылар мен өскелең буын арасындағы байланыс саланың ертеңі сенімді қолда екенін айғақтаса керек.

Суретті түсірген автор

Охрана труда

БЕЗОПАСНОСТЬ – НА ПЕРВОМ МЕСТЕ

В Костанайском филиале ТОО «ВЖД» провели ряд мероприятий, приуроченных ко Дню охраны труда.

Аслан КУДАБАЕВ,
Костанай

В частности, как сообщил директор филиала Канат Отепов, в Костанайском филиале ТОО «ВЖД» огромное значение придается безопасности и охране труда работников стрелковых подразделений, непосредственно связанных с обеспечением сохранности грузов при перевозке по железным дорогам магистральной сети АО «НК «КТЖ». В связи с чем руководством филиала на постоянной основе осуществляется эффективный социальный диалог с работниками подразделений, что позволяет поддерживать отношение персонала к позитивной культуре охраны труда на рабочих местах. Так, ответственными работниками ВЖД обеспечивается внутренний контроль за производственной, электро- и экологической безопасностью. С начала года на предприятии было проведено 200 проверок с устранением несоответствий по 164 обращениям в интегрированную

систему производственной безопасности. Кроме этого, было проведено 266 поведенческих диалогов безопасности по предотвращению потенциальных рисков по безопасности и охране труда. Доведено до сведения работников в рамках программы «Это не должно повториться» 17 молний по происшествиям на сети дорог.

– Такой эффективный социальный диалог позволяет представителям и социальным партнерам активно участвовать в процессе принятия решений в сфере охраны труда, – говорит Канат Отепов. – Это имеет большое значение на всех этапах – от разработки и корректировки политики в области охраны труда с учетом существующих и вновь возникающих проблем до ее практического применения на рабочих местах. Социальный диалог не только способствует выработке более эффективной политики и стратегии в области охраны труда, но и вносит решающий вклад в укрепление ответственности и заинтересованности сторон,

содействуя тем самым оперативной и более эффективной реализации принятых решений.

Как подчеркивает Канат Отепов, позитивная культура охраны труда на рабочих местах означает, что администрация и работники дорожат безопасной и здоровой производственной средой и прилагают усилия к ее обеспечению. Позитивная культура охраны труда строится на вовлеченности, означающей активное участие всех сторон в постоянном укреплении охраны труда. Там, где обеспечена высокая культура охраны труда, работники не стесняются выражать озабоченность возможными угрозами для своей безопасности и здоровья или производственными рисками, а администрация проявляет инициативу в плане совместного с работниками

поиска обоснованных, эффективных и надежных решений возникающих проблем. Необходимое для этого условие – открытый обмен информацией и диалог, построенный на доверии и взаимном уважении.

Этим вопросам было посвящено и расширенное собрание коллектива Костанайского филиала ТОО «ВЖД», посвященное Всемирному дню охраны труда, отмечаемому 28 апреля. Кстати, тема Всемирного дня охраны труда в 2024 году – «Влияние изменения климата на безопасность и гигиену труда». Сама же Международная организация труда была основана в 1919 году. Это одна из старейших международных межправительственных организаций – в 2024 году ей исполнится 105 лет.

Фото автора

КОМПЛЕКСНЫЙ ПОДХОД

В 2024 году АО «НК «КТЖ» установит на дальних станциях и разъездах 180 модульных зданий для проживания и отдыха железнодорожников. Фундамент 20 из них уже подготовлен.

Роман ЛЮБИМОВ,
Астана

Как крупнейший работодатель страны, нацкомпании последовательно улучшает условия труда сотрудников. Начало большой работе по обновлению производственных помещений было положено в 2021 году – когда в компании разработали концепцию «Создание БЛАГОприятных условий труда»,

одним из основных направлений которой стало обеспечение бытовой техникой, офисной и другой необходимой мебелью. Модульные здания для железнодорожников, выполняющих работу на отдаленных станциях и разъездах, устанавливаются с 2022 года. Они оснащены всем необходимым для комфортного пребывания: душевыми кабинками, бытовой техникой, мебелью, посудой. Подключены инженерные коммуникации.

Собираются такие модульные дома в цехах отечественного производителя, что называется, под ключ – полностью укомплектованными.

В течение прошлого года по сети КТЖ установлено 132 модульных здания для проживания работников хозяйств пути и связи и электроснабжения. В 2024 году планируется установить еще 180 таких зданий. Сейчас компания ведет самые трудоемкие работы при строительстве таких домов – закладывает фундамент. Так, уже подготовлен фундамент для установки 20 модульных зданий на станциях Сарыкум, Крушдаласы, Шолдала, Куркуреусу, Акпан, Кургасын, Кызылсай, Дарбаза, разъездах № 16, 15, 18, 19, 236, 142.

Высокий уровень охраны труда, безопасности и эффективности требуют комплексного подхода, уверены в КТЖ.

НАДЕЖНОСТЬ КОЛЕИ

РЕМОНТ ПУТИ

С начала года в Алматинском отделении магистральной сети проведена большая работа для обеспечения безопасности движения поездов. Средняя балловая оценка по хозяйству пути составила 58 при плане 63 балла.

Елена КОЛДАСБАЕВА,
Алматы

Отдел пути отвечает также за планирование и выполнение ремонтных работ, контроль качества, а также разработку и внедрение новых технологий и методов для оптимизации работы сети.

В отделении магистральной сети эксплуатируется 1 137 пар плетей, в том числе по главным путям – 1 060, по станционным путям – 77. Протяженность бесстыкового пути составляет 1 645,3 километра. С хорошими показателями прошел капитальный ремонт пути в регионе в объеме 55,2 километра. Стоит напомнить, что все работы по капитальному ремонту пути проходили без отклонений от графика

и строго с соблюдением технологического процесса и всех правил безопасности. Одновременно со сменой рельсов осуществлялись работы, связанные с ремонтом земляного полотна, регуляционных и искусственных сооружений, увеличением толщины слоя

балласта под шпалой, а также по замене загрязненного балласта, смене шпал на новые железобетонные.

Всего в отделении 48 пар плетей длиной до перегона Актогайской (3), Достыкской (9), Уштобинской (1), ПЧ-46 (7), Алтынкольской (28) дистанций пути протяженностью 501,86 километра, 331 пара плетей длиной до блок-участка протяженностью 2 369,25 километра. В целях улучшения состояния пути, бальной оценки и плавности хода в отделении запланирована работа по выправке пути с применением путевых машин РМ, ДМ, РШП «Атлас», ПРБ-Unimat MF, DESEC-Жейсмар и ПРСМ, и уже на сегодняшний день работы выполняются.

В текущем году запланировано строительство ограждения от выхода скота на железнодорожный путь в объеме 88,5 километра. Скотоизгородь планируется построить на участках Алматинской, Уштобинской, Актогайской и Алтынкольской дистанций пути.

Начальник отдела пути Алматинского отделения магистральной сети Руслан Нурболат подчеркнул важность регулярного обслуживания и поддержания железнодорожных путей в хорошем состоянии для обеспечения безопасности движения поездов.

Фото автора

с работодателями организуют встречи с пенсионерами железной дороги.

В Семейском регионе проведение весеннего осмотра готовности хозяйств и кадров к работе в летний период 2024 года началось 17 апреля с участка Дегелен – Семей. 18 апреля комиссия проверила станцию Семей, локомотивное и вагонное эксплуатационные депо, дистанцию пути, хозяйства сигнализации и связи, электроснабжения. 19 апреля она побывала на станции Жана-Семей, постах «А», «Левый берег» и ПГО, 22 апреля выехала на участок Актогай – Аягыз, 23 апреля – участок Аягыз – Жарма, 24 апреля – Жарма – Шар. Весенний комиссионный осмотр 25 апреля прошел на участке Шар – Жана-Семей.

29 апреля комиссия выедет на участки Семей – Локоть, Локоть – Шемонаиха, 30 апреля – участок Шемонаиха – Оскемен-1. 2 мая она проверит готовность хозяйств и кадров к работе в летний период на участках Оскемен-1 – Риддер, Оскемен-1 – Новоустькаменогорск – Усть-Каменогорск. 3 мая осмотр завершится на участке Алтай – Новоустькаменогорск – Усть-Каменогорск – Оскемен-1. Итоги осмотра подведут 14 мая.

НОВЫЕ ШАГИ К ЦИФРОВИЗАЦИИ

Айлин БАУРЖАН,
Астана

ТЕХНОЛОГИИ

Вопросы цифровизации железнодорожной отрасли обсудили в Астане.

Внедрение и развитие цифровых технологий, позволяющих повысить уровень безопасности движения и привлекательности услуг, которые предлагает грузоотправителям железная дорога, рассмотрены на слушаниях в столице. Участие в мероприятии приняли представители Общественного совета при Министерстве транспорта и АО «НК «Қазақстан темір жолы».

В ходе слушания был рассмотрен блок «Цифровизация», где представители национальной компании «Қазақстан темір жолы» продемонстрировали внедряемые системы в железнодорожной отрасли.

В частности, были представлены такие программы, как Trip Optimizer, которые направлены на улучшение эффективности перевозочного процесса и обеспечение экономии топливных ресурсов. В свою очередь программа «ҚТЖ Cargo» обеспечит прозрачность предоставляемых услуг клиентам.

Также будет проведена модернизация сетевой инфраструктуры и создание централизованного хранилища данных для обеспечения унифицированного доступа к информации и оптимизации работы IT-системы.

Ожидается, что внедрение искусственного интеллекта станет ключевым фактором развития отрасли в ближайшие годы. По словам специалистов, искусственный интеллект будет играть важную роль во всех направлениях деятельности, от разработки продуктов и услуг до оптимизации бизнес-процессов и повышения качества обслуживания клиентов.

По итогам совещания общественным советом озвучен ряд предложений по дальнейшему развитию цифровизации на железнодорожном транспорте.

ПРАВИЛА В ПРИОРИТЕТЕ

Светлана МОГАЙ,
Караганда

СОЦИУМ

В Балхашском эксплуатационном вагонном депо (ВЧД-14) прошли технические занятия, на которых были также рассмотрены вопросы касательно Коллективного договора на 2024-2026 годы.

На мероприятии рассматривались темы по охране труда, приводились примеры возникновения травматических случаев на производстве,

озвучивались способы их недопущения при выполнении должностных обязанностей.

– С работниками на регулярной основе проводятся организационно-технические мероприятия, направленные на сохранение жизни и здоровья работников в процессе их трудовой деятельности. Приоритетной задачей является общественный контроль за соблюдением правил охраны труда и техники безопасности в цехе, – рассказывает председатель цехкома Гульжан Оразбаева.

Кроме того, на собрании все работники были ознакомлены с новым Коллективным договором на 2024-2026 годы. В документ внесены изменения и дополнения, улучшающие условия труда и социальное положение работников железнодорожных структур.

По окончании мероприятия были обозначены цели и задачи по безопасности и охране труда на второй квартал текущего года.

На сегодняшний день в депо трудятся 297 человек, и все они являются членами профсоюзного комитета.

Фото автора

ПОМЕХА НА ДОРОГАХ

Айдана ЕРТАЙ,
Павлодар

ПРОФИЛАКТИКА

За три месяца в Павлодарской дистанции пути зарегистрировано 20 экстренных торможений из-за вышедшего на путь скота, из них восемь случаев произошли ночью. Железнодорожники продолжают работу по информационно-разъяснительной кампании.

Основная причина – нахождение на железнодорожном пути домашних животных, оставшихся без присмотра. Семь случаев произошли с участием пассажирских поездов. Проблемные участки – город Аксу, села Карабай, Басколь, имени Мамита Омарова. Павлодарский район – села Коктобе, Кеменгер. Майский район – села Коктобе, Саты, Жумыскер, Май, Кызыл Енбек, Малайсары.

– Прогон стада должен проводиться при достаточном количестве погонщиков, это исключает возможность выхода скота на путь. Они должны убедиться в отсутствии приближающихся поездов, выйти на путь, встать с обеих сторон и начать прогон животных в местах переезда или скотопрогона. Выпас скота на расстоянии ближе 300 метров от полотна железной дороги разрешается только на привязи, а на расстоянии до 2 000 метров от полотна железной дороги только под постоянным надзором, – говорит главный инженер ПЧ-32 Даурен Джунусов.

Владельцы домашних животных, нарушившие правила прогона и выпаса скота, привлекаются к ответственности в соответствии со статьей 559 Кодекса РК «Об административных правонарушениях» и влечет предупреждение или штраф в размере до 5 МРП, для должностных лиц – до 10 МРП.

НАЧАЛО ПОДГОТОВКИ К ЛЕТУ

ОСМОТР

С 29 апреля в Оскеменском регионе Семейского отделения грузовых перевозок стартует весенний комиссионный осмотр. Согласно графику, он начнется на станции Шемонаиха.

Ольга УШАКОВА,
Усть-Каменогорск

– Каждый член комиссии несет ответственность по кругу своих обязанностей и будет уделять внимание своему участку работы. У начальника станции соберутся все причастные лица, которые осуществляют свою деятельность, и с «низкого старта» начнут осмотр, – информировал региональный ревизор по хозяйству движения, грузовой и коммерческой работе Данияр Бурабаев.

По данным представителя центрального совета ОО «Казпрофтранс» Айгуль Жайлаубаевой, председатели профсоюзных и цехо-

вых комитетов примут активное участие в комиссионном осмотре. Они будут обращать особое внимание на укомплектованность штата, работу в сверхурочное время, оплату сверхурочного времени, состояние рабочих мест и мест для отдыха, а также обеспеченность летней спецодеждой, спецобувью, СИЗ, а также на соблюдение санитарных норм, обеспеченность необходимыми товарно-материальными ценностями, инструментами, оборудованием. С членами профсоюза проведут беседы без участия руководителей предприятий, чтобы работники смогли поделиться своими проблемами. Также представители профсоюза совместно

ШИПАЖАЙҒА ЖОЛДАМА СЫЙЛАДЫ

Қызылорда белгі беру және байланыс дистанциясының теміржолшылары ҰОС ардагері Төлеген Жүнісовке шипажайға жолдама сыйлады. Ұлы Жеңістің 79 жылдығын қарсы алғалы отырған жүзден асқан ардагер қаладағы «Нұр» шипажайында демалады.

Бүгінде облыстағы көзі тірі санаулы соғыс ардагерінің бірі Қызылорда белгі беру және байланыс дистанциясының есебінде, ертеректе теміржолдың осы саласында еңбек еткен. Жеңіс мерекесі қарсаңында ұжым басшылығы мен кәсіподақ кеңесе келе қарт майдангерге осындай сыйлық жасауды ұйғарды. Сауықтыру шипажайында 10 күн ем-дом алып тынығуына жағдай жасап берді. Наурызда ақсақалды құттықтай барған бөлімше басшылығына ардагердің отбасынан осындай өтініш болғаны да назарға алынды. Шипажайдың құнын ортадан қаражат жинап дистанциялықтар өздері төледі.

Еске сала кетсек, байырғы теміржолшы ҰОС ардагері Төлеген Жүнісов 1923 жылы Тереңөзек ауданында дүниеге келген, соғысқа бастан-аяқ қатысып, майдандағы ерлігі үшін бірнеше орден-медальдармен

марапатталған. Жеңісті Германияда қарсы алып, соғыстан кейінгі қалпына келтіру науқанына да қатысып, елге оралған соң ұзақ жыл теміржолда еңбек етіп, зейнетке шыққан.

– Жасы жүзден асқан ҰОС ардагерінің хал-ахуалын әрдайым назарда ұстап, мүмкіндігінше қолдау білдіріп отырамыз. Бүгін де дистанция басшылығымен атамызға амандаса барып, жолдамасын табыс етіп, батасын алып қайттық, – деді дистанция кәсіподақ ұйымының төрайымы Галия Қожахметова.

Сабырхан СЕЙІЛБЕКҰЛЫ, Қызылорда
Суретті түсірген автор

ҰЛТ ҰСТАЗЫНА АРНАЛДЫ

«ҚТЖ» ҰК» АҚ Көпфункционалды қызмет көрсету орталығы Ақтөбе өңірлік филиалының қызметкерлері «Киноклуб» чөлленджі аясында «Қазақтың Ахаңы» атты бейнеролик түсірді.

Ролик ұлт ұстазы атанған қазақтың біртуар тұлғасы Ахмет Байтұрсынұлына арналды. 3 минуттық шағын ролик кинохикая ретінде түсірілген.

Онда Ахмет Байтұрсынұлының басынан кешкен қиын-қыстау тағдыры баяндала отырып, ұлт мұраты жолында жасаған дамылсыз әрекеті насихатталады. Бір айта кетерлігі, роликте қазақтың белгілі тұлғаларының рөлін қарапайым теміржолшылар, филиал қызметкерлері сомдайды және өнерлері көнігі актерлерден кем түспейді. Филиалдың есеп беру тобының бөлім басшысы, кәсіподақтың өңірлік филиалының төрағасы Ардақ Ниязалина осы роликті түсіруге мұрындық

болып, қолдау білдірген. Рөлдерді, яғни Ахмет Байтұрсынұлы – Бақдәулет Тұнғатаров, Міржақып Дулатовты – Дулат Жаңбырбаев, Әлихан Бөкейхановты – Данияр Бажиков, Ахметтің жарын – Ольга Кошельник, Мұхамедияр Тұнғаншинды, әрі дикторды Дастан Жұмабай сомдаған. Өзге де қосалқы рөлдерде Азамат Оралбаев, Серік Байтүгелді, Зият Нұрлыбек сынды қызметкерлер ойнаған. Сценарийге Қазақстанда Ахмет Байтұрсынұлы туралы тұңғыш түсірілген «Ахмет. Ұлт ұстазы» кинохикаясының 1,2,3 бөлімінен алынған үзінділер пайдаланылған. Бұл бөлімдерде Алаш қайраткерінің ең алғаш әліппені

жазу үстіндегі жарымен әңгімесі, ұлт зиялылары бірігіп қазақты «киргиз» атауынан құтылу үшін газеттің атын «Қазақ» деп қоюын ақылдасқан сәттері суреттелді.

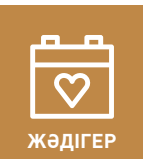
Жалпы Көпфункционалды қызмет көрсету орталығының барлық филиалдары компанияда жүзеге асырылып жатқан «Ұлттық

сезім» жобасын қолдап, ҚТЖ бойынша әр сәрсенбі күні ұлттық киім кино, ана тілін дәріптеуге қатысты түрлі чөлленджерге белсене атсалысады. «Киноклуб» чөлленджі аясында әр сәрсенбі сайын қазақтың белгілі фильмдерін көріп, талқылайды.

Райхан РАХМЕТОВА
Суретті түсірген автор

МҰРАЖАЙ – МӘДЕНИЕТ ОШАҒЫ

Ақтөбедегі теміржолшылар мұражайында не жоқ дейсіз... 400-ге жуық жәдігерлер, құнды деректер сақталған рухани және мәдени орын ғасырдан астам тарихтың жылнамасын топтастырған.

«Қазкөліккәсіп» ҚБ қарасты мұражайдағы жәдігерлер ХХ ғасырдың басындағы теміржолшылар пайдаланылған бұйымдар мен алғашқы нысандық формалар үлгісінен басталады. Орынбордағы басты теміржол шеберханасының көрінісі, паровоз машинистері мен олардың көмекшілері, от жағушылар, темір ұсталары, балға соғушылар, слесарлар, кондукторлық құрам, бағыттаушылар, пойыз құрастырушылар, жол жөндеуші жұмысшылар, жолшылар мен өткел күзетшілері, жол және көпір шеберлері, инженерлік-техникалық персонал туралы сарғайған ескі суреттер мен газет тігінділері қазақ темір жолының тұтас бір дәуірін көз алдына әкеледі. 1906 жылы теміржолшылардың орташа жалақысы айына 37,9 рубль болғаны туралы құжаттар да сақталған.

Қазақстанға теміржол батыс өңірден бастап тартылғаны белгілі. Мұражайдағы деректер «Орынбор-Ташкент» магистралінің құрылысы, қалыптасу жылдары, кеңес үкіметі, соғыс жылдары, одан кейін тәуелсіз Қазақстанда салынған жолдар, бүгінгі ҚТЖ тарихымен астасқан отандық болат жолдың жылнамасы рет-ретімен жасалған. Батыс Қазақстан теміржолының тарихынан сыр шерткен құжаттар ғана емес, ардагерлер мен озық

жұмысшылар туралы да түрлі деректер, олардың марапаты, формалары, ұстаған бұйымдары сақталуы. Теміржолға қатысты ақпараттар мен фотоматериалдар, макеттер, сызбалар, диаграммалар мен карталардың да түр-түрі бар.

– Барлығы 338 жәдігер жинақталған. Оның ішінде негізгі қор – 162. Төрт залдан тұратын мұражайдың көне залы, жаңа залы бар. Тәуелсіздіктен кейінгі темір жолдың тарихын Қазақстанда баламасы жоқ Ақтөбе рельс-аркалық зауыты, Шалқар-Тассай учаскесі және Алтынсарин-Хромтау теміржолының макеттері толықтырады. Туған өлке тарихын, соның ішінде теміржол тарихын білгісі келетіндерге есіміз ерқашан ашық, – деді мұражай меңгерушісі Анар Жұбаева.

Ардақ ЕРҮБАЕВА, Ақтөбе
Суретті түсірген автор

НОВЫЕ ГОРИЗОНТЫ

Этот светлоглазый русский парень отлично говорит по-казахски, а знание языка дает ему огромные возможности. Егор Жернов, машинист-инструктор Алматинского эксплуатационного локомотивного депо, вполне может занять лидирующую позицию в знании казахских пословиц, поговорок и колоритного фольклора.

Исполнение казахских песен и мелодий придает Егору уникальный шарм и делает его интересной личностью, что позволяет ему легко встраиваться в общение с коллегами и друзьями, создавая атмосферу дружелюбия и уважения к культурному наследию страны. Да и с людьми любого возраста он может общаться на государственном языке без проблем. Сейчас для него нет разницы, на каком языке смотреть телевизионные программы, читать книги, обсуждать новости, казахский стал для него родным языком.

А началось все с детства, когда дворовые игры превращались в спортивные состязания, где Егор принимал самое активное участие. Играя во дворе со сверстниками, говорящими только на казахском

языке, Егор начал активно учить его. За летние каникулы он совершил значительный прогресс и к началу учебного года отлично владел казахским языком. Даже родители Егора замечали, что после общения с ребятами он стал отвечать на некоторые вопросы по-казахски.

После окончания Алматинского государственного колледжа транспорта и коммуникаций Егор работал в депо Алматы помощником машиниста, затем окончил курсы в Павлодарской техшколе, получив права машиниста, и в 2012 году сел самостоятельно за управление локомотивом. А с 2021 года он – машинист-инструктор маневровой колонны.

Егор Жернов уделяет особое внимание изучению казахского

языка. Зная грамматику, активно практикуется в разговоре с носителями языка. Надо сказать, что его увлечение культурой и историей Казахстана стало мотивацией для освоения нового языка. Благодаря своему усердию и усилиям он достиг высокого уровня владения казахским, что позволяет ему успешно общаться на работе и в обществе. Егор отчетливо понимает, что изучение языка необходимо. По его глубокому убеждению, знание языка – это выражение признательности к стране, в которой ты живешь.

Благодаря владению казахским языком он может лучше понимать инструкции, общаться с машинистами и помощниками, участвовать в культурной жизни страны и легко адаптироваться к новым ситуациям и обстоятельствам. Авторитет Егора Жернова у коллег обусловлен профессионализмом, умением эффективно общаться на государственном языке и глубоким пониманием всех традиций народа.

– Казахстан – это моя родина, и я горжусь ее культурой, – говорит Егор Жернов. – Я глубоко уважаю и ценю ее историю, традиции и язык. Это место, где чувствую себя дома, и поэтому готов вкладывать свои усилия в благополучие и процветание нашей замечательной страны.

Елена КОЛДАСБАЕВА, Алматы
Фото автора

Спорт

БАСКЕТБОЛ ДҰЯ НАСТОЯЩИХ МУЖЧИН

Ожидание большой воды не помешало уральским железнодорожникам провести товарищеский матч по баскетболу среди команд структурных подразделений АО «НК «ҚТЖ». Главный стадион города – стадион им. Петра Атояна – гостеприимно открыл свою площадку для железнодорожников.

Организаторами соревнований выступили инструктор-организатор Бекзат Гилманов и спортивный инструктор ФСК «Локомотив» Болат Карлибаев с участием ветерана спорта Александра Любимкина. В соревнованиях приняли участие команды Уральской дистанции сигнализации и связи (ШЧ), Уральской дистанции пути (ПЧ), Уральской дистанции электроснабжения (ЭЧ), Уральского эксплуатационного локомотивного депо (ТЧЭ), Уральского эксплуатационного вагонного депо (ВЧД) и Уральского филиала воинзированной железной дороги охраны (ВЖДО).

В связи с малочисленностью команд все матчи проходили в одной группе по кругу. Играли азартно, забывая порой, что под ногами не паркет, а

асфальт. Несмотря на прошедший накануне ливень, оставивший на поле лужи, железнодорожники не стали откладывать игру до лучших времен. Ведь баскетбол – командная игра, она дает не только большой заряд энергии и драйва, но и сплачивает игроков, развивает быстроту реакции и умение понимать товарища с полуслова и полувзгляда.

Отдыхающие после игры участники активно поддерживали игроков на поле, обсуждали промахи и удачи, ревниво следили за счетом. И хотя большинство участников не отлича-

лись высоким ростом, что характерно для баскетболистов, они с лихвой компенсировали это высокими прыжками и меткостью. Главное, чтобы мяч оказался в корзине.

По итогу самыми быстрыми, сильными, меткими оказались связисты – сборная ШЧ показала лучший результат, одержав победу по всем таймам. На втором месте – команда ЭЧ, на третьем – ВЖДО. Все призы награждены дипломами, кубками и ценными подарками.

Яна ЛЕНИНА, Уральск
Фото автора

ӘРІПТЕСТІ ЕСКЕ АЛУ ТУРНИРИ

Бүкіләлемдік еңбекті қорғау күніне байланысты Маңғыстау локомотив депосы мен кәсіподақ ұйымы бірлесіп қызметтік міндетін атқару барысында қаза тапқан әріптестері, тепловоз машинисінің көмекшісі Нұрболат Жасановты еске алуға арналған турнир өткізді.

Шағын футболдан өткен сайыс бір минуттық үнсіздікпен басталды. Депо бастығы Ф.Бисенбаев пен кәсіподақ ұйымының төрағасы Ә.Нәбиханов атаулы күннің мән-маңызына тоқталып, жұмысшылардың еңбегін қорғау бағытында атқарылып жатқан шаралар жайын айтып өтті. Сонымен қатар оншақты жыл бұрын әріптестерін қатардан алып кеткен сол бір қайғылы оқиғаны еске түсіріп, бүкіл ұжымның қабырғасын қайыстырған алапат апат енді қайталанбасын деп тілек айтты.

Еске сала кетсек, Нұрболат Жасанов 2013 жылы қарашада Сайөтес-Маңғыстау учаскесінің Тамақ-Маңғыстау аралығындағы 399-шақырымда күзетсіз теміржол

өткелінде жүк пойызының мұнай тиеген автокөлікпен соқтығысуы салдарынан болған алапат өрт кезінде қаза тапқан еді. Небәрі 24 жастағы жігіт Қызылорда облысы Қазалы ауданының тұмасы. Алматыдағы көлік академиясын бітіріп, түбек теміржолына жолдамамен барып машинист көмекшісі

болып еңбекке араласқанына екі жыл болған еді...

Шағын футбол жарысында бірнеше команда бақ сынасып, жеңімпаз топтар төрт орынмен марапатталды. Кәсіподақ тарапынан жүлдегерлер қаржылай сыйлық пен дипломаға ие болды.

Шахида ЖҰМАН, Маңғыстау
Суретті түсірген автор

КАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ
Бас редактор
Дина Муздубаева
Бас редактордың орынбасары
Меруерт Өмірзақова

Газет басылатын қалалар:
Астана, Сілеті 30
«Медиа-холдинг «ERNUR» ЖШС
Ақтөбе, Смағұлов көш., 9/2.
«Хабар-Сервис» ЖШС
Шымкент, Әлімқұлов көш., 22.
«ERNUR Print» ЖШС

Басылмның таралымы 11 340

Газет сейсенбі, жұма күндері шығады.

Газет шығару және тарату қызметімен «Қазақстандық салалық теміржол,

автомобиль, әуе және су көлігі қызметкерлерінің кәсіби одағы» қоғамдық бірлестігі айналысады. © «Қазақстан теміржолшысы» газетінде жарияланған материалдарды көшіріп немесе өңдеп басу үшін редакцияның жазбаша рұқсаты алынып, газетке сілтеме жасалуы міндетті. Редакция авторлар мақаласы мен жарнама мазмұнына жауап бермейді.

Кезекші редакторлар:
Р. Рахметов, Р. Рахметова

Меншікті тілшілер:
Алматы: Елена Қолдасбаева 8-701-794-98-80
Атырау: Қосқұйым Мұқашев 8-778-946-09-66
Ақтөбе: Ардақ Ерубаева 8-702-843-27-97
Шығыс Қазақстан: Ольга Ушакова 8-777-203-51-87
Семей: Қуаныш Қожаев 8-775-710-70-53
Маңғыстау: Шахида Жұманова 8-707-886-72-45
Орал: Анна Панищева 8-707-910-74-17
Қызылорда: Сабырхан Нәдірбаев 8-778-409-78-59
Жамбыл: Нұрлыбек Досыбай 8-777-667-26-20
Шымкент: Нұрлыбек Досыбай 87025480092
Қарағанды: Светлана Могай 8-777-893-66-76
Қостанай: Аслан Құдабаев 8-705-267-44-00
Павлодар: Айдана Ертай 8-777-498-31-61

Редакцияның мекен-жайы:
Астана қ., Д.Қонаев көшесі 6.
тел.: 8 (7172) 60-44-87, 60-44-88, 60-44-92

Жауапты хатшы
Ерболат Тілеуберенов,
тел.: +7 702 5795768

Қазақстан Республикасы Баспасөз және бұқаралық ақпарат ісі жөніндегі Ұлттық агенттігінде тіркеліп, 1997 жылдың 30 шілдесінде №601 тіркеу көлігі берілді.